

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/2
6356 S. STK/39

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2021/8704
Karar No. 2021/16099
Tarihi: 02.12.2021

- MUVAZAALI ASIL İŞVEREN ALT İŞVEREN İLİŞKİSİ
- TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN YARALANMAK İÇİN SENDİKAYA ÜYE OLUNMASI ÜYELİĞİN İŞVERENE BİLDİRİLMESİ GEREKTİĞİ
- İŞÇİNİN MUVAZAA NEDENİYLE ASIL İŞVERENİN İŞÇİSİ KABUL EDİLMESİNİN BAŞKACA BİR İŞLEME GEREK KALAMADAN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN YARALANABİLECEĞİ ANLAMINA GELMEDİĞİ

ÖZET: Davacının söz konusu Toplu İş Sözleşmelerinden yararlanması için sendikaya üye olması, üyeliğin işverene bildirilmesi veya dayanışma aidatı kesilmesini talep etmesi gerektiği, davacının muvazaa nedeniyle baştan itibaren davalı Belediyenin işçisi sayılmasının başkaca bir işleme gerek kalmaksızın davalı Belediyenin tarafı olduğu toplu iş sözleşmelerinden yararlandırılmasına imkan vermeyeceği gözetilmeksizin dava konusu alacaklara hükmedilmesi isabetli olmadığından tüm dosya kapsamı ile 6356 sayılı Kanun'un 39. maddesi değerlendirilmek suretiyle davacının üyeliğinin hangi tarihte davalı Belediyeye bildirildiği ve Toplu İş Sözleşmelerinden hangi tarih itibarı ile faydalanabileceği belirlenerek sonucuna göre Toplu İş sözleşmesinden kaynaklanan fark ücret talepleri ile ilgili bir karar vermek gerekirken açıklanan maddi ve hukuki esaslar gözetilmeden eksik inceleme ile hüküm kurulması hatalı olup kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı isteminin özeti:

Davacı vekili, davacının davalı işyerinde 15/05/2015-13/11/2017 tarihleri arasında tır şoförü olarak çalıştığını, 2015 yılı Temmuz ayında ... Sendikasına üye olduğunu ancak Toplu İş Sözleşmesinden kaynaklı alacaklarının ödenmediğini, günlük fazla çalışmalarının olduğunu, Toplu İş Sözleşmesinden kaynaklanan ücretlerinin ödenmediğini belirterek yıllık izin, ikramiye, ilave tediye, ücret farkı, fazla mesai, genel tatil, hafta tatili, giysi yardımı, aile yardımı, çocuk yardımı, yakacak yardımı, yemek yardımı, ek gıda yardımı, yol yardımı, direksiyon yardımı, eğitim yardımı, asgari geçim indirimi yardımı kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, bayram yardımı, risk ve sorumluluk zammı ve kart 38 ücret alacaklarının açılmış olan asıl dava ve birleşen davalar ile davalıdan tahsilini talep ve dava etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, davacının dava dilekçesinde talep etmiş olduğu alacak kalemlerinin zamanaşımına uğradığını, davacının yüklenici firma işçisi olduğunu, ulaşım hizmetlerinin müvekkili kurumdan ayrılarak toplu taşıma işlemlerinin personelleri ile birlikte davalı ...'nin iktisadi işletmelerinden olan ... Ulaşım Turizm İnş. Taah. Proje Müş. Tel. San. Tic. A.Ş. 'ye devredildiğini, davacının kıdem tazminatının mağdur olmaması için ödendiğini beyanla asıl davanın ve birleşen davanın reddini talep etmiştir.

İlk Derece Mahkemesi Kararının Özeti:

Mahkemece, toplanan delillere ve bilirkişi raporuna göre, yazılı gerekçe ile asıl davanın kısmen kabulüne , birleşen ... 3. İş Mahkemesi'nin 2019/599 esas sayılı dosyası yönünden davanın kabulüne ve birleşen ... 3. İş Mahkemesi'nin 2018/516 esas sayılı dosyası yönünden davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. İstinaf Başvurusu:

İlk Derece Mahkemesinin kararına karşı, taraflar vekilleri istinaf başvurusunda bulunmuşlardır.

Bölge Adliye Mahkemesi Kararının Özeti :

Bölge Adliye Mahkemesince, incelenen kararın usûl ve esas yönlerden hukuka uygun olduğu gerekçesiyle taraf vekillerinin istinaf başvurusunun 6100 sayılı HMK'nın 353/1-b maddesinin (1) numaralı alt bendi uyarınca esastan reddine karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı, davalı vekili temyiz etmiştir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın kanuni gerektirici sebeplerine göre taraflar arasındaki ilişkinin muvazaalı olduğunun tespiti dosya kapsamına uygun olduğundan, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-Taraflar arasındaki uyumsuzluk davacının asıl işverenin taraf olduğu Toplu İş Sözleşmesinden yararlanıp yararlanamayacağı noktasında toplanmaktadır. Asıl işveren ile alt işverenler arasındaki hizmet alım sözleşmelerinin muvazalı olduğu dosyaya sunulan tüm delillerle sabit olmuştur. Ancak davacının davalı ...'nin taraf olduğu Toplu İş Sözleşmesinden yararlanıp yararlanamayacağı hususunun çözümü gereklidir.

Toplu İş Sözleşmesinden yararlanma, 6356 sayılı Kanununun 39. maddesinde “(1) Toplu iş sözleşmesinden taraf işçi sendikasının üyeleri yararlanır. (2) Toplu İş Sözleşmesinde sözleşmenin imzalanması tarihinde taraf sendikaya üye olanlar yürürlük tarihinden, imza tarihinden sonra üye olanlar ise üyeliklerinin taraf işçi sendikasına işverene bildirildiği tarihten itibaren yararlanır.(3) Toplu iş sözleşmesinin imza ile yürürlük tarihleri arasında iş sözleşmesi sona eren üyelere iş sözleşmelerinin sona erdiği tarihe kadar toplu iş sözleşmesinden yararlanır. (4) Toplu iş sözleşmesinin imzası sırasında taraf işçi sendikasına üye olmayanlar, sonradan işyerine girip de üye olmayanlar veya imza tarihinde taraf işçi sendikasına üye olup da ayrılanlar veya çıkarılanların toplu iş sözleşmelerinden faydalanabilmeleri, toplu iş sözleşmesinin tarafı olan işçi sendikasına dayanışma aidatı ödemelerine bağlıdır. Bunun için işçi sendikasının onayı aranmaz. Dayanışma aidatı ödemek suretiyle toplu iş sözleşmesinden yararlanma talep tarihinden geçerlidir. İmza tarihinden önceki talepler imza tarihi itibarıyla hüküm doğurur” şeklinde düzenlenmiştir. Benzer düzenlemeler mülga 2822 sayılı Kanunun 9. Maddesinde de bulunmaktadır.

Somut olayda, davacı işyerinde örgütlü ve yetkili olan ... Sendikasına üye olduğunu, fakat muvazaalı bir biçimde yüklenici firmaların işçisi olarak gösterildiğinden sendika ile davalı ... arasında imzalanan Toplu İş Sözleşmesinden yararlandırılmadığını iddia etmiş, İlk Derece Mahkemesince davalı ... ile dava dışı hizmet alım sözleşmesi imzalanan şirketler arasındaki ilişkinin muvazaalı olduğu gerekçesi ile davacı işçinin davalının taraf olduğu Toplu İş Sözleşmelerinin tamamından yararlanabileceği kabul edilmiş ise de davacının söz konusu Toplu İş Sözleşmelerinden yararlanması için sendikaya üye olması, üyeliğin işverene bildirilmesi veya dayanışma aidatı kesilmesini talep etmesi gerektiği, davacının muvazaa nedeniyle baştan itibaren davalı Belediyenin işçisi sayılmasının başkaca bir işleme gerek kalmaksızın davalı Belediyenin tarafı olduğu toplu iş sözleşmelerinden yararlandırılmasına imkan vermeyeceği gözetilmeksizin dava konusu alacaklara hükmedilmesi isabetli olmadığından tüm dosya kapsamı ile 6356 sayılı Kanun'un

39. maddesi değerlendirilmek suretiyle davacının üyeliğinin hangi tarihte davalı Belediyeye bildirildiği ve Toplu İş Sözleşmelerinden hangi tarih itibarı ile faydalanabileceği belirlenerek sonucuna göre Toplu İş sözleşmesinden kaynaklanan fark ücret talepleri ile ilgili bir karar vermek gerekirken açıklanan maddi ve hukuki esaslar gözetilmeden eksik inceleme ile hüküm kurulması hatalı olup kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esaslan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA, İlk Derece Mahkemesi kararının yukarıda yazılı sebepten dolayı BOZULMASINA, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 02.12.2021 tarihinde oybirliği ile karar verildi.